

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
**AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
S A R A J E V O

Temeljem članka 74. stavak (1) točka g., članka 89. Stavak (6), čl. 130. i 144. Zakona osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj 23/17) i članka 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 56/05), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine na 9. sjednici održanoj 5. 12. 2017., donosi

PRAVILNIK
o visini i načinu ulaganja sredstava

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Opće odredbe)

Ovim Pravilnikom uređuju se sredstva društava za osiguranje (u daljnjem tekstu: sredstva društva), načela ulaganja, vrste imovine u koju se mogu ulagati sredstva društva i visina pojedinog ulaganja sredstava, oblik i sadržaj izvješća i rokovi i način izvješćivanja Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija za nadzor) i prijelazne i završne odredbe.

II. SREDSTVA DRUŠTVA

Članak 2.
(Tehničke pričuve osiguranja)

- (1) Društvo za osiguranje i reosiguranje (u daljnjem tekstu: društvo za osiguranje) mora u vezi sa svim poslovima osiguranja koje obavlja oblikovati odgovarajuće tehničke pričuve osiguranja namijenjene pokriću nastalih i budućih obveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja koje obavlja.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je oblikovati sljedeće vrste tehničke pričuve odvojeno za životna i neživotna osiguranja:
 - a) pričuve za prijenosne premije,
 - b) pričuve za bonuse i popuste,
 - c) pričuve šteta,
 - d) druge tehničke pričuve osiguranja,
 - e) matematička pričuva.
- (3) Tehnička pričuva neživotnog osiguranja, u smislu ovog Pravilnika, obuhvaća pričuvu za prijenosne premije, pričuvu šteta, pričuvu za bonuse i popuste i druge tehničke pričuve osiguravatelja.
- (4) Tehnička pričuva životnog osiguranja, u smislu ovog Pravilnika, obuhvaća matematičku pričuvu i ostale tehničke pričuve životnih osiguranja. Matematička pričuva životnog osiguranja obuhvaća čistu matematičku pričuvu, pričuvu za prijenosnu premiju životnog osiguranja i pričuvu za pripis dobiti. Ostale tehničke pričuve životnih osiguranja obuhvaćaju pričuvu za prijenosne premije dopunskih osiguranja uz osiguranja života, pričuvu šteta dopunskih osiguranja uz osiguranja života i pričuvu šteta osnovnih životnih osiguranja.
- (5) Društvo za osiguranje koje obavlja osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik mora u vezi s ovim osiguranjima oblikovati i posebne pričuve.

Članak 3.

(Imovina za pokriće sredstava društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje)

- (1) Imovina za pokriće tehničke pričuve neživotnih i životnih osiguranja je imovina društva za osiguranje namijenjena pokriću budućih obveza iz osiguranja koje sklapa društvo za osiguranje te eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizlaze iz poslova osiguranja koje obavlja društvo za osiguranje i na koje je društvo za osiguranje dužno oblikovati tehničke pričuve osiguranja.
- (2) Traženo pokriće tehničke pričuve osim matematičke pričuve obuhvaća pričuve za prijenosne premije, pričuve za bonuse i popuste, pričuve šteta i druge tehničke pričuve osiguranja.
- (3) Društvo za osiguranje dužno je sredstva za pokriće tehničkih pričuva deponirati i ulagati tako da u svom poslovanju uvijek osigurava usklađenost s vrstama poslova osiguranja koje obavlja, ročnu usklađenost deponiranih i uloženi sredstava i obveza društva za osiguranje na temelju obračunatih tehničkih pričuva, valutnu usklađenost deponiranja i ulaganja i obveza iz tehničkih pričuva, raznovrsnost deponiranja i ulaganja i njihovu disperziju.
- (4) Društvo za osiguranje je dužno imovinom iz stavka (1) ovog članka upravljati na način koji osigurava da se u svakom trenutku mogu izmiriti sve dospjele obveze, odnosno da se ulaganjem sredstava ne dovede u pitanje ažurnost u isplati obveza iz ugovora o osiguranju sukladno zakonu i podzakonskim aktima.

Članak 4.

(Sredstva društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje)

- (1) Sredstva društva u smislu ovog Pravilnika smatraju se sredstva jamstvenog fonda životnog osiguranja, sredstva jamstvenog fonda neživotnog osiguranja, sredstva tehničke pričuve neživotnog osiguranja, sredstva tehničke pričuve životnog osiguranja i sredstva preventive.
- (2) Iznos minimalnog jamstvenog fonda propisan je odredbama članka 73. Zakona o osiguranju.

III. CILJEVI I NAČELA ULAGANJA SREDSTAVA TEHNIČKE PRIČUVE

Članak 5.

(Ciljevi)

Ciljevi kojih se društva za osiguranje trebaju voditi u poslovanju sredstvima, odnosno ulaganju imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika su:

- a) primjereno upravljanje rizikom kojem je izloženo društvo za osiguranje u vezi sa složenošću i obuhvatom poslovanja, odnosno rizikom koje obavljanjem svoje djelatnosti i/ili formiranjem imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika društvo za osiguranje preuzima;
- b) formiranje dijela pričuva u imovini koje služe za pokriće budućih neizvjesnih događaja, odnosno neočekivanih rizika;
- c) osiguravanje usklađenosti visine, kvaliteta i obilježja imovine kojom se pokrivaju pričuve iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika s vrstama i obilježjima rizika kojima je društvo za osiguranje izloženo;
- d) pojedinačna procjena profitno rizičnih karakteristika pojedine stavke imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika iz koje se formiraju sredstva osiguravajućih pričuva;
- e) osiguravanje solventnosti i financijske stabilnosti društva za osiguranje, odnosno primjerene likvidnosti zaispunjavanje preuzetih obveza;

- f) primjerene i adekvatne pojedinačne procjene imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika temelje se na zaštiti osiguranika od insolventnosti društva za osiguranje;
- g) uvažavanje ekonomske vrijednosti pri procjeni imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika kao i samih preuzetih rizika;
- h) očuvanje imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika uz ostvarivanje primjerenog prinosa na ulaganja putem:
 - 1) postizanja ciljeva diversifikacije, dakle negativnih korelacija ili
 - 2) ulaganja uz marginu sigurnosti;
- i) uvažavanje načela proporcionalnosti u:
 - 1) formiranju imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika u vezi s veličinom društva za osiguranje, rizicima kojima je društvo za osiguranje izloženo i značaju društva za osiguranje za sustavni rizik,
 - 2) obuhvatu i razmjeru nadzora u segmentu imovine iz članka 3. stavak (1) ovog Pravilnika, a ovisno od veličine društva za osiguranje, rizicima kojima je društvo za osiguranje izloženo i značaju društva za osiguranje za stabilnost sustava mora biti primjereno, nužno i razumno u postizanju ciljeva;
- j) postizanje tržišne discipline putem veće transparentnosti financijskog stanja i položaja društva za osiguranje;
- k) izbjegavanje sukoba interesa putem jasno organizacijskog, tehničkog, kadrovske razgraničenja te odvajanje ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju imovinom za pokriće tehničkih i/ili matematičkih pričuva od ostalih poslovnih linija u društvu za osiguranje.

Članak 6.

(Načela ulaganja sredstava tehničkih pričuva)

- (1) Društvo za osiguranje je dužno, ovisno od vrste osiguranja, ulaganja sredstava tehničke pričuve životnih i neživotnih osiguranja vršiti tako da je ulaganjem zagarantirana sigurnost, ročna usklađenost, isplativost, utrživost te raznovrsnost i disperzija ulaganja.
- (2) Društvo za osiguranje je obvezno osigurati da iznos ulaganja u sredstva utvrđena ovim Pravilnikom bude najmanje jednaka izračunatoj tehničkoj pričuvi.
- (3) Ako Agencija za nadzor ocjeni da ulaganja imovine za pokriće tehničke, odnosno matematičke pričuve ne odgovaraju načelima iz stavka (1) ovoga članka, može od društva za osiguranje, zahtijevati usklađenje sukladno odredbama Zakona i ovoga Pravilnika.

Članak 7.

(Sigurnost ulaganja)

- (1) Ulaganje sredstava tehničke pričuve u određenu imovinu je sigurno ako zadovoljava ekonomski i pravni aspekt.
- (2) Ekonomski aspekt iz stavka (1) ovog članka podrazumijeva održavanje realne vrijednosti imovine s mogućnosti njenog kontinuiranog uvećanja.
- (3) Pravni aspekt iz stavka (1) ovog članka podrazumijeva raspolaganje imovinom i transakcije sredstvima sukladno zakonu i ovom Pravilniku.

Članak 8.

(Isplativost ulaganja)

Ulaganje sredstava tehničke pričuve društva za osiguranje je isplativo ako se ulaganjem ostvaruje prinos sukladno tržišnim kretanjima.

Članak 9.

(Raznovrsnost i disperzija ulaganja)

Društvo za osiguranje je dužno sredstva tehničke pričuve ulagati u različite vrste imovine i do visine pojedinog ulaganja, propisane ovim Pravilnikom, a u cilju očuvanja njihove realne vrijednosti i ograničenja rizika gubitka od ulaganja.

Članak10.
(Utrživost ulaganja)

- (1) Sredstva društva za osiguranje su utrživa ako se mogu zamijeniti za novac ili novčani ekvivalent.
- (2) Utrživost sredstava ovisi o vremenskom razdoblju raspoloživosti imovine, odnosno mogućnosti trgovanja na tržištu.

Članak11.
(Upravljanje uloženim sredstvima)

Društvo za osiguranje je dužno ulaganjima sredstava upravljati na način koji osigurava da se u svakom trenutku mogu izmiriti sve dospjele obveze, odnosno da se ulaganjem sredstava ne dovede u pitanje ažurnost u isplati obveza iz ugovora o osiguranju sukladno zakonu i podzakonskim aktima.

IV. VRSTE IMOVINE U KOJU SE ULAŽU SREDSTVA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I VISINA POJEDINOG ULAGANJA

Članak12.
(Vrste dopuštenih ulaganja imovine)

- (1) Sredstva tehničkih pričuva životnih i neživotnih osiguranja mogu se ulagati u:
 - a) vrijednosne papire čiji je izdavač BiH, Federacija BiH, RS i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, odnosno vrijednosne papire za koje garantira neko od navedenih subjekata;
 - b) obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH;
 - c) obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH, ako je njihov izdavač pravna osoba sa sjedištem u BiH;
 - d) dionice s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH;
 - e) dionice s kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira, ako je njihov izdavač pravna osoba sa sjedištem u BiH, koje prema dva posljednja financijska izvješća posluje s dobiti;
 - f) zajmove osigurane založnim pravom na nekretnini, ako je založno pravo upisano u zemljišnoj knjizi u BiH, te ako vrijednost zajma nije veća od 40 % vrijednosti nekretnine procijenjene od ovlaštenog sudskog vještaka ili procjenitelja registriranog u BiH;
 - g) zajmove osigurane vrijednosnim papirima iz toč. a) i b) ovog članka;
 - h) zajmove osigurane garancijom banke sa sjedištem u BiH;
 - i) zajmove u iznosu otkupne vrijednosti osiguranja na temelju ugovora o osiguranju života iz sredstava matematičke pričuve;
 - j) nekretnine i druga prava na nekretnini ako kumulativno ispunjavaju sljedeće uvjete:
 - 1) upisane su u zemljišne knjige u BiH, već donose ili se od njih očekuje prihod,
 - 2) imaju procijenjenu vrijednost ovlaštenog sudskog vještaka ili procjenitelja registriranog u BiH,
 - 3) nemaju teret;
 - k) nenamjenski depozit u bankama sa sjedištem u BiH;
 - l) udjele investicijskih fondova i dionice investicijskih fondova registrirani u BiH.
- (2) Izuzetno od odredbi stavka (1) ovog članka, sredstva matematičke pričuve ne mogu se ulagati u imovinu iz stavka (1) toč. c) i e) ovog članka.
- (3) Sredstva tehničkih pričuva životnih i neživotnih osiguranja mogu se ulagati i van BiH u:
 - a) vrijednosne papire čiji je izdavač država članica ili njihova centralna banka, odnosno vrijednosne papire za koje garantira neki od navedenih subjekata,

- b) obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u državama članicama,
 - c) dionice s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u državi članici.
- (4) Pored ulaganja iz st. (1) i (3) ovog članka društvo za osiguranje može sredstva držati na računima društva za osiguranje kod poslovnih banaka u BiH, izuzev društva za reosiguranje koje sredstva može držati i na računima banaka van BiH, uz prethodnu suglasnost Agencije za nadzor.

Članak 13.

(Visina ulaganja sredstava tehničke pričuve neživotnih osiguranja i ostale tehničke pričuve životnih osiguranja)

- (1) Visina pojedinog ulaganja sredstava tehničke pričuve neživotnih osiguranja i ostale tehničke pričuve životnih osiguranja iz članka 12. stavak (1) ovog Pravilnika ne smiju prelaziti sljedeća ograničenja i to u:
- a) vrijednosne papire iz točke a) do 50 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača i iste namjene do 20%;
 - b) vrijednosne papire iz točke b) do 35 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača do 10 % sredstava;
 - c) vrijednosne papire iz točke c) do 5 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača do 1 % sredstava;
 - d) vrijednosne papire iz točke d) do 30 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača do 5 % sredstava;
 - e) vrijednosne papire iz točke e) do 5 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača do 1 % sredstava;
 - f) zajmove iz točke f) do 20 % sredstava, a po jednom zajmoprimcu do 10 % sredstava;
 - g) zajmove iz točke g) i h) do 20 % sredstava, a po jednom zajmoprimcu do 5% sredstava;
 - h) nekretnine iz točke j) do 40 % sredstava, a u jednu nekretninu odnosno više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20 % sredstava;
 - i) nenamjenske depozite iz točke k) u jednu banku do 15 % sredstava, a ukupna ulaganja u depozite mogu iznositi do 60 % sredstava;
 - j) udjele investicijskih fondova i dionice investicijskih fondova registrirani u BiH iz točke l) ukupno do 20 %, a po jednom investicijskom fondu do 5% sredstava.
- (2) Sredstava tehničke pričuve neživotnih osiguranja i ostale tehničke pričuve životnih osiguranja mogu se držati na transakcijskim računima kod poslovnih banaka, iz članka 12. stavak (4) ovog Pravilnika, bez ograničenja vodeći računa o osnovnim načelima ulaganja.

Članak 14.

(Visina ulaganja sredstava matematičke pričuve životnih osiguranja)

- (1) Visina pojedinog ulaganja sredstava matematičke pričuve životnih osiguranja iz članka 12. stavak (1) ovog Pravilnika ne smije prelaziti sljedeća ograničenja i to u:
- a) vrijednosne papire iz točke a) do 50 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača i iste namjene do 20%;
 - b) vrijednosne papire iz točke b) do 35 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača do 10 % sredstava;
 - c) vrijednosne papire iz točke d) do 30 % sredstava, a u vrijednosne papire istog izdavača do 5 % sredstava;
 - d) ulaganje u zajmove iz točke f) do 20 % sredstava, a jednom zajmoprimcu do 10 % sredstava;

- e) zajmove iz točke g) i h) do 20 % sredstava, a iznos odobrenog zajma po jednom zajmoprimcu do 5 % sredstava;
- f) zajmove iz točke i) sukladno uvjetima osiguranja;
- g) ulaganja u nekretnine iz točke j) do 40 % sredstava, a u jednu nekretninu odnosno više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20 % sredstava;
- h) ulaganja u nenamjenske depozite iz točke k) u jednu banku ne smiju prelaziti 15 % sredstava, a ukupna ulaganja u depozite mogu iznositi do 60% sredstava;
- i) udjele i dionice investicijskih fondova iz točke l) ukupno do 20 %, a po jednom investicijskom fondu do 5% sredstava.

- (2) Sredstava matematičke pričuve životnih osiguranja mogu se držati na transakcijskim računima kod poslovnih banaka iz članka 12. stavak (4) ovog Pravilnika, bez ograničenja vodeći računa o osnovnim načelima ulaganja.

Članak 15.

(Visina dozvoljenih ulaganja sredstava izvan BiH)

Zbroj uloženi sredstava tehničke pričuve životnog osiguranja i jamstvenog fonda, odnosno tehničke pričuve neživotnog osiguranja i jamstvenog fonda iz članka 12. stavak (3) ovog Pravilnika ne može prelaziti 20% zbroja tehničke pričuve životnog osiguranja i jamstvenog fonda odnosno tehničke pričuve neživotnog osiguranja i jamstvenog fonda, a po jednom emitentu do 5% zbroja tehničke pričuve životnog osiguranja i jamstvenog fonda odnosno tehničke pričuve neživotnog osiguranja i jamstvenog fonda.

Članak 16.

(Ostala sredstva koja služe kao pokriće tehničkih pričuva neživotnih osiguranja i društva za reosiguranje)

- (1) Društvo za osiguranje može za pokriće tehničke pričuve neživotnih osiguranja koristiti i razgraničene troškove pribavljanja neživotnih osiguranja izračunate sukladno podzakonskim aktima Agencije za nadzor.
- (2) Društvo za reosiguranje može za pokriće tehničke pričuve koristiti razgraničene troškove pribavljanja izračunate sukladno internim aktom o izračunu razgraničenih troškova pribave uz prethodno pribavljenu suglasnost Agencije za nadzor.

Članak 17.

(Odluka o ulaganju sredstava)

- (1) Društvo za osiguranje je obvezno donijeti Odluku o ulaganju sredstava, za svako pojedino ulaganje iz članka 12. st. (1) i (3) ovog Pravilnika.
- (2) U odluci iz stavka (1) ovog članka obvezno treba biti navedeno iz kojih sredstava se vrši ulaganje.
- (3) Nakon početnog priznavanja imovine, Odlukom iz stavka (1) ovog članka, društvo za osiguranje ne može izvršiti promjenu izvora ulaganja, bez prethodno pribavljene suglasnosti Agencije za nadzor.

Članak 18.

(Dodatni kriteriji koje mora zadovoljavati imovina za pokriće matematičkih pričuva)

- (1) Imovina za pokriće matematičke pričuve namijenjena je pokriću obveza društva za osiguranje iz onih vrsta osiguranja za koje je potrebno oblikovati matematičke pričuve.
- (2) Imovina za pokriće matematičke pričuve smije se upotrijebiti samo za isplatu potraživanja iz osiguranja u vezi sa kojima je oblikovana imovina za pokriće matematičke pričuve.

Članak 19.

- (1) Traženo pokriće matematičke pričuveobuhvaća, osim matematičke pričuve i pričuve za prijenosne premije, pričuve šteta te pričuve za bonuse i popuste.
- (2) Traženo pokriće izračunava se odvojeno za svaku vrstu osiguranja iz članka 20. stavak (1) ovog Pravilnika.

Članak 20.

- (1) Društvo za osiguranje koje provodi osiguranja u vrstama osiguranja za koje je nužno oblikovati matematičke pričuve dužno je oblikovati imovinu za pokriće matematičke pričuve i imovinom za pokriće matematičke pričuve upravljati odvojeno od druge imovine.
- (2) Vrijednost imovine za pokriće matematičke pričuve mora u svakom trenutku biti najmanje jednaka visini traženog pokrića.
- (3) Društvo za osiguranje mora održavati vrijednost imovine za pokriće matematičke pričuve tako da je u svakom trenutku najmanje jednaka visini traženog pokrića.
- (4) Društvo za osiguranje mora krajem svakog tromjesečja za račun imovine za pokriće matematičke pričuve steći dodatnu imovinu ako je to nužno radi usklađivanja vrijednosti imovine za pokriće matematičke pričuve s visinom traženog pokrića.

Članak 21.

- (1) Imovina za pokriće matematičke pričuve osiguranja života sačinjena od ulaganja sukladno članku 12. ovog Pravilnika mora činiti portfelj koji, pored što ispunjava opće odredbe, ciljeve i metodologiju procjena, na odgovarajući način ispunjava i sljedeće kriterije primjerenog upravljanjarizikom i to posebno kamatne i valutne imunizacije:
 - a) usklađenost sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih tokova imovine za pokriće matematičke pričuve osiguranja života sa sadašnjom vrijednošću preuzetih obveza po osiguranju na način da se obveze diskontiraju nerizičnom kamatnom stopom, a stavke imovine pojedinačno s individualnom riziku prilagođenom diskontnom stopom,
 - b) usklađenost valutne izloženosti imovine i obveza od najmanje 40%.
- (2) Društvo za osiguranje u svakom trenutku mora biti u mogućnosti dokazati likvidnost svog portfelja imovine za pokriće matematičke pričuve za osiguranje života.
- (3) Ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve osiguranja života moraju činiti portfelj koji u najvećoj mjeri obuhvaća ulaganja u odgovarajuće imovinske oblike koji prema svojim obilježjima i tržišnosti odgovaraju preuzetim rizicima iz osiguranja.
- (4) Ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve osiguranja života moraju biti zasebno obuhvaćena procjenama generalnih smjernica upravljanja rizikom visokog menadžmenta, procjenama kreditnog rizika, tržišnog rizika, kontrolnim mehanizmima i signalima ranog upozorenja te preporukama Agencije za nadzor.
- (5) Ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve osiguranja života moraju biti predmet redovitih internih kontrola i revizija u sklopu sveobuhvatnog načela kulture kontrole koje društvo za osiguranje primjenjuje.

Članak 22.

- (1) Društvo za osiguranje dužno je imovinu za pokriće matematičke pričuve odvojiti od svoje imovine na način koji je, s obzirom na vrstu te imovine, određen ovim Pravilnikom.
- (2) Izvršenje nad imovinom za pokriće matematičke pričuve iz stavka (1) ovog članka dopušteno je samo radi omogućavanja, odnosno plaćanja potraživanja osiguranika iz ugovora o osiguranju u vezi s kojim je oblikovana imovina za pokriće matematičke pričuve.
- (3) U slučaju životnih osiguranja te u slučaju osiguranja za koja se primjenjuju slične tabele vjerojatnosti i izračuni kao za životna osiguranja, izvršenje nad imovinom za pokriće matematičke pričuve ograničena je na onaj dio imovine za pokriće matematičke pričuve:
 - a) čija je vrijednost u jednakom omjeru sa traženim pokrićem u vezi s osiguranjem iz kojeg proizlaze potraživanja kao omjer sveukupne vrijednosti imovine za pokriće

- matematičke pričuve i traženog pokrića za sva osiguranja koje je sklopilo društvo za osiguranje u vezi s kojom je oblikovana imovina za pokriće matematičke pričuve i
- b) čija vrijednost nije veća od traženog pokrića u vezi s osiguranjem iz kojeg proizlaze potraživanja.

Članak 23.

Društvo za osiguranje dužno je, kod banke ovlaštene za obavljanje platnog prometa otvoriti račun za uplate i isplate iz poslova u vezi s osiguranjem života iz članka 21. ovog Pravilnika.

Članak 24.

(Izdvojena sredstva u fond Biroa zelene karte)

Izdvojena sredstva u fond Biroa zelene karte u BiH, temeljem odredbi ovog Pravilnika, ne smatraju se sredstvima za iznos od 50 % minimalnog jamstvenog fonda uloženog sukladno članku 31. ovog Pravilnika.

Članak 25.

(Ulaganja u povezane osobe)

- (1) Društvo za osiguranje ne može ulagati sredstva tehničke pričuve životnih i neživotnih osiguranja i minimalnog jamstvenog fonda u povezane osobe.
- (2) Zabrana ulaganja u povezane osobe iz stavka (1) ovog članka, odnosi se na neposredna i posredna ulaganja.
- (3) Povezane osobe, u smislu stavka (1) ovog članka, su osobe definirane Zakonom o osiguranju.

Članak 26.

(Ulaganja u zajmove)

- (1) Društvo za osiguranje je prilikom ulaganja u zajmove iz članka 12. stavak (1) točka f), g) i h) ovog Pravilnika obvezno voditi računa o profitabilnosti ulaganja i likvidnosti zajmoprimca.
- (2) Zajam se može odobriti samo na temelju pisanog zahtjeva zajmoprimca, pisane odluke nadležnog organa društva za osiguranje i pisanog ugovora o zajmu.
- (3) Zajmovi odobreni uz greis razdoblje duže od šest mjeseci i s rokom otplate dužim od pet godina ne mogu se koristiti kao sredstvo pokrića tehničkih pričuva neživotnih i životnog osiguranja u smislu članka 12. stavak (1) točka f), g) i h) ovog Pravilnika.
- (4) Društvo za osiguranje je obvezno izvršiti ocjenu financijske sposobnosti potencijalnog zajmoprimca prije donošenja odluke o ulaganju u zajam, koja obuhvaća provjeru najmanje tri prethodne godine poslovanja istog.
- (5) Po odobrenju zajma društvo za osiguranje je obvezno polugodišnje vršiti provjeru iz stavka (3) ovog članka do potpunog povrata zajma i o navedenom voditi evidenciju.
- (6) Zajmoprimac je obvezan vratiti zajam u roku dospijeca bez mogućnosti produženja roka otplate istog.
- (7) Društvo za osiguranje može koristiti za pokriće tehničkih pričuva životnih i neživotnih osiguranja isključivo neotpisani dio zajma sukladno podzakonskim aktima.
- (8) Društvo za osiguranje je dužno voditi evidenciju za svakog pojedinog zajmoprimca koja minimalno sadrži:
 - a) odluku o ulaganju u zajam iz stavka (2) ovog članka,
 - b) ugovor iz stavka (2) ovog članka,
 - c) ocjenu iz st. (4) i (5) ovog članka,
 - d) dokumentaciju vezano za sredstva osiguranja povrata zajma,
 - e) dokumentaciju vezano za praćenje otplate zajma.
- (9) Ukoliko je zajam osiguran založnim pravom na nekretnini evidencija iz stavka (8) ovog članka obvezno minimalno sadrži i:
 - a) zemljišnoknjižni izvadak u kojem je upisano založno pravo na nekretnini po tom ugovoru o zajmu,

- b) procjenu vrijednosti nekretnine od strane sudskog vještaka ili ovlaštenog procjenitelja registriranog u BiH.
- (10) Evidencije iz st. (8) i (9) ovog članka društvo za osiguranje je dužno voditi ažurno.

Članak 27.

(Ograničenja ulaganja)

Sredstva (nekretnine, vrijednosni papiri) na kojima je utemeljeno založno pravo, te oročeni depoziti koji služe kao garancija za osiguranje obveza, ne mogu se koristiti za pokriće tehničke pričuve životnih i neživotnih osiguranja i minimalnog jamstvenog fonda društva za osiguranje.

Članak 28.

(Ulaganja u nekretnine)

- (1) Društvo za osiguranje je obvezno osigurati evidenciju za svaku nekretninu koju je kvalificiralo kao sredstvo za pokriće tehničke pričuve životnog odnosno neživotnog osiguranja.
- (2) Evidencija iz stavka (1) ovog članka obvezno minimalno sadrži:
- a) zemljišnoknjižni izvadak,
 - b) ugovor o kupoprodaji za kupljene nekretnine,
 - c) procijenjenu vrijednost ovlaštenog sudskog vještaka ili procjenitelja registriranog u BiH koja obvezno obuhvaća tri metode procjene sukladno Međunarodnim standardima vrednovanja, fotografiju i opis nekretnine, te podatke o godini izgradnje, adaptaciji i broju stanova i prostorija.
- (3) Agencija za nadzor može u tijeku poslovne godine naložiti društvu za osiguranje da izvrši novu procjenu bilo koje pojedinačne nekretnine čija knjigovodstvena vrijednost se vodi po fer vrijednosti, uz angažiranje ovlaštenog sudskog vještaka ili procjenitelja registriranog u BiH, koji nije radio trenutno važeću procjenu.
- (4) Isti ovlašteni sudski vještak ili procjenitelj registriran u BiH ne može vršiti procjenu vrijednosti nekretnine odnosno grupe nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu, više od tri puta uzastopno.
- (5) Ovlašteni sudski vještak ili procjenitelj registriran u BiH kojeg društvo za osiguranje angažira za procjenu vrijednosti nekretnine ne smije biti povezana pravna ili fizička osoba.
- (6) Društvo za osiguranje je obvezno donijeti interni akt kojim se uređuje procjena vrijednosti nekretnina, a koji minimalno sadrži: način, učestalost i opis metode procjene vrijednosti nekretnina.
- (7) Evidenciju iz stavka (2) ovog članka društvo za osiguranje je dužno voditi ažurno.

Članak 29.

(Ulaganje u depozite)

- (1) Društvo za osiguranje je dužno za ulaganja sredstava tehničke pričuve životnih odnosno neživotnih osiguranja u depozite kod banke, odnosno u zajmove date zajmoprimcu zaključiti ugovor s bankom, odnosno zajmoprimcem u kojem mora biti navedeno da se navedeni ugovor odnosi na ulaganje sredstava tehničke pričuve životnih odnosno neživotnih osiguranja.
- (2) Društvo je dužno za ulaganja sredstava tehničke pričuve životnih odnosno neživotnih osiguranja u depozite kod banke pribaviti pisanu i ovjerenu izjavu banke kojom se banka odriče svih prava kompenzacija, prava zadržavanja, te ostalih prava na teret društava za osiguranje.

Članak 30.

(Ulaganje u vrijednosne papire)

- (1) Za ulaganja u vrijednosne papire kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH, društvo za osiguranje je obvezno donijeti interni akt kojim se detaljno definiraju tehnike procjene fer vrijednosti sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.
- (2) Društvo za osiguranje je obvezno na zahtjev Agencije za nadzor, za svaku vrstu vrijednosnih papira dostavi procjenu fer vrijednosti iz koje se mogu nesporno utvrditi primjenjene tehnike procjene.
- (3) Agencija za nadzor može tražiti od društva za osiguranje objašnjenje za iskazanu fer vrijednost pojedinog financijskog instrumenta te naložiti pravilnu procjenu vrijednosti ako utvrdi da primjenjene tehnike procjene nisu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Članak 31.

(Ulaganja 50% minimalnog jamstvenog fonda propisanog člankom 73. Zakona o osiguranju)

- (1) Društvo za osiguranje može, bez obzira na visinu jamstvenog fonda, iznos u vrijednosti od 50% minimalnog jamstvenog fonda propisanog člankom 73. Zakona o osiguranju, a u vezi s vrstom posla koje društvo za osiguranje obavlja ulagati samo u:
 - a) oročene depozite kod banaka u BiH, koje prema dva posljednja godišnja financijska izvješća posluje s dobiti,
 - b) vrijednosne papire čiji je izdavač BiH, Federacija BiH, RS i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, odnosno vrijednosne papire za koje garantira neko od navedenih subjekata.
- (2) Sredstva iz stavka (1) ovog članka služe isključivo u svrhu zaštite osiguranika i očuvanja solventnosti društva za osiguranje i u druge svrhe se ne mogu koristiti.
- (3) Depozit iz stavka (1) ovog članka ne može biti sredstvo osiguranja obveza iz drugih pravnih poslova društva za osiguranje ili drugog pravnog i fizičkog subjekta.
- (4) U ugovoru o depozitu mora biti navedeno da se navedeni ugovor odnosi na ulaganje 50% sredstava minimalnog jamstvenog fonda.
- (5) Društvo za osiguranje je obvezno ugovor o depozitu sredstava jamstvenog fonda iz stavka (4) ovog članka i sve njegove izmjene, u roku od 7 dana od dana zaključenja, dostaviti Agenciji za nadzor.

Članak 32.

(Ulaganja sredstava jamstvenog fonda)

- (1) Sredstva jamstvenog fonda, izuzev sredstava uložениh sukladno odredbama članka 31. ovog Pravilnika, sukladno čl.25. i 27. ovog Pravilnika mogu se ulagati sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu deponiranja i ulaganja sredstava društva za osiguranje.
- (2) Na sredstva minimalnog jamstvenog fonda, izuzev sredstava definiranih člankom 31. ovog Pravilnika, u slučaju plasmana istih u zajmove primjenjuju se odredbe članka 26. st.(2) – (12) ovog Pravilnika.

Članak 33.

(Ulaganja sredstava preventive)

Sredstva preventive društvo za osiguranje može koristiti sukladno s vlastitim pravilnikom o korištenju sredstava preventive društva za osiguranje.

Članak 34.

(Ulaganja izvan BiH)

- (1) Za ulaganja sredstava društva za osiguranje iz članka 12. stavak (3) ovog Pravilnika, društvo za osiguranje je obvezno pribaviti suglasnost Agencije za nadzor, prije samog ulaganja sredstava.

- (2) O svim promjenama ulaganja u sredstva iz članka 12. stavak (3) ovog Pravilnika, društvo za osiguranje je obvezno obavijesti Agenciju za nadzor u roku 10 dana od dana promjene stanja ulaganja.

Članak 35.

(Prekoračenje ulaganja sredstava)

- (1) Izuzetno od odredbi čl. 9., 10, 11 i 12. ovog Pravilnika, Agencija za nadzor može na zahtjev, odobriti društvu za osiguranje da za pojedinu vrstu ulaganja sredstava prekorači propisana ograničenja, najviše do 50 % propisanih ograničenja i ne duže od jedne godine, u cilju boljeg i sigurnijeg prinosa na uložena sredstva društva za osiguranje ili sprečavanje gubitaka.
- (2) Agencija za nadzor može odobriti prekoračenja ulaganja u depozite i vrijednosne papire čiji je izdavač BiH, Federacija BiH, RS i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, odnosno vrijednosne papire za koje garantira neko od navedenih subjekata i preko iznosa i roka iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka društvo za osiguranje podnosi Agenciji za nadzor uz pregled prekoračenja ulaganja, prije ulaganja sredstava.
- (4) Izuzetno od odredbe iz stavka (3) ovog članka u slučajevima promjene vrijednosti ulaganja ili promjene visine obveze iz osnova tehničkih pričuva društvo za osiguranje može tražiti naknadnu suglasnost na prekoračenje ulaganja u roku od 30 dana od dana utvrđivanja istog.
- (5) Uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka, društvo za osiguranje je dužno dostaviti detaljno obrazloženje ekonomske opravdanosti za prekoračenje ulaganja i procjenu sigurnosti ulaganja ovlaštenog aktuara, odluku o ulaganju sredstava i ugovor o ulaganju sredstava. U slučaju ulaganja u nekretnine dokumentacija treba sadržati dokumente propisane člankom 18. stavak (2) ovog Pravilnika.
- (6) U odlučivanju po zahtjevu Agencija za nadzor može tražiti i drugu dokumentaciju za koju ocjeni da je relevantna za odlučivanje.
- (7) O zahtjevu za prekoračenje, Agencija za nadzor odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema potpune dokumentacije.
- (8) U slučajevima kada društvo za osiguranje podnosi zahtjev za prekoračenje ulaganja iz stavka (4) ovog članka, obvezno je podnijeti i plan za usklađivanje ulaganja sredstava sa točno utvrđenim rokovima usklađenosti.

V. OBLIK I SADRŽAJ IZVJEŠĆA I ROKOVI IZVJEŠĆIVANJA

Članak 36.

(Rokovi izračuna)

Društvo za osiguranje je obvezno za svako tromjesečje izračunati odnosno utvrditi:

- a) vrijednost i vrste ulaganja financiranih iz tehničke pričuve životnih osiguranja,
- b) vrijednost i vrste ulaganja financiranih iz tehničke pričuve neživotnih osiguranja,
- c) vrijednost i vrste ulaganja financiranih iz sredstava jamstvenog fonda odvojeno za neživotna i životno osiguranje.

Članak 37.

(Izvješća o ulaganju sredstava)

- (1) Podaci iz članka 26. ovog Pravilnika dostavljaju se Agenciji za nadzor na obrascima: «Obrazac US1N-K-F», «Obrazac US1Ž-K-F», «Obrazac US2-K-F», «Obrazac US3Ž-K-F» i «Obrazac US3N-K-F», koji su sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Društvo za osiguranje sačinjava i izvješće o načinu korištenja sredstava preventive po vrstama osiguranja na obrascu «Obrazac PREV-K-F».

Članak 38.

(Analitička izvješća o ulaganju sredstava)

- (1) Društvo za osiguranje je dužno dostavljati i analitičke podatke o ulaganju sredstava i to odvojeno za jamstveni fond, tehničku pričuvu životnih osiguranja i tehničku pričuvu neživotnih osiguranja.
- (2) Podaci iz stavka (1) ovog članka dostavljaju se na obrascima:
 - a) Obrazac AU1-K-F: Vrijednosni papiri čiji je izdavač ili garant BiH, Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine;
 - b) Obrazac AU2-K-F: Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH;
 - c) Obrazac AU3-K-F: Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH, ako je njihov izdavač pravnaosoba sa sjedištem u Bosni i Hercegovini;
 - d) Obrazac AU4-K-F: Dionice sa kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u BiH;
 - e) Obrazac AU5-K-F: Dionice sa kojima se ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira;
 - f) Obrazac AU6-K-F: Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretnini;
 - g) Obrazac AU7-K-F: Zajmovi osigurani vrijednosnim papirima;
 - h) Obrazac AU8-K-F: Zajmovi osigurani garancijom banke sa sjedištem u BiH;
 - i) Obrazac AU9-K-F: Zajmovi u iznosu otkupne vrijednosti osiguranja temeljem ugovora o osiguranju života;
 - j) Obrazac AU10-K-F: Vlasništvo nekretnine;
 - k) Obrazac AU11-K-F: Nenamjenski depoziti u banci sa sjedištem u BiH;
 - l) Obrazac AU12-K-F: Udjeli i dionice investicijskih fondova koji su registrirani u BiH;
 - m) Obrazac AU13-K-F: Sredstva na računima društva za osiguranje kod poslovne banke;
 - n) Obrazac AU14-K-F: Vrijednosni papiri čiji je izdavač država članica EU ili njihova centralna banka, odnosno vrijednosni papiri za koje garantira neki od navedenih subjekata;
 - o) Obrazac AU15-K-F: Obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemljama članicama EU;
 - p) Obrazac AU16-K-F: Dionice sa kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u zemlji članici EU;
 - q) Obrazac AU17-K-F: Ulaganja uz suglasnost Agencije za nadzor;
 - r) Obrazac AU18-K-F: Ulaganja u udjele privrednih društava.
- (3) Pisani obrasci iz stavka (2) ovog članka sastavni su dio ovog Pravilnika, a obrasci za dostavu u elektroničkoj formi su u formatu xls i preuzimaju se s web stranice Agencije za nadzor: www.nados.ba.
- (4) U obrascima iz članka 27. i stavka (2) ovog članka iskazuju se neto iznosi u konvertibilnim markama s dva decimalna mjesta.

Članak 39.

(Rokovi za dostavu izvješća)

- (1) Društvo za osiguranje je dužno obrasce iz čl. 27. i 28. ovog Pravilnika Agenciji za nadzor dostaviti u pisanoj i elektroničkoj formi u sljedećim rokovima:
 - a) za prvo tromjesečje do 30.4. tekuće poslovne godine;
 - b) za drugo tromjesečje do 31.7. tekuće poslovne godine;
 - c) za treće tromjesečje do 31.10. tekuće poslovne godine i
 - d) za četvrto tromjesečje u roku od tri mjeseca po isteku tekuće poslovne godine, odnosno do 31.3 naredne godine.

- (2) Uprava društva za osiguranje je obvezna omogućiti ovlaštenom aktuaru društva za osiguranje sve podatke potrebne za popunjavanje obrazaca iz čl. 27. i 28. ovog Pravilnika.
- (3) Obrasci iz stavka (1) ovog članka moraju biti potpisani od direktora i ovlaštenog aktuara društva za osiguranje.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

(Usklađivanje poslovanja društava za osiguranje odnosno društva za reosiguranje)
Društvo za osiguranje je obvezno, ulaganja sredstava uskladiti s odredbama ovog Pravilnika u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu istog.

Članak 41.

(Usklađivanje akata poslovne politike društava za osiguranje
odnosno društva za reosiguranje)

Društvo za osiguranje obvezno je, akte poslovne politike, propisane ovim Pravilnikom donijeti odnosno uskladi s odredbama ovog Pravilnika u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 42.

(Usklađivanje ulaganja u udjele društava za osiguranje
odnosno društva za reosiguranje)

Društvo za osiguranje je dužno izvješće o ulaganjima, iz sredstava tehničke pričuve životnih i neživotnih osiguranja, u udjele u privredna društva do usklađivanja s odredbama ovog Pravilnika, dostavljati Agenciji za nadzor sa izvješćima iz čl. 37. i 38. ovog Pravilnika, u pisanoj formi i rokovima iz članka 39. ovog Pravilnika.

Članak 43.

(Usklađivanje ulaganja u zajmove i depozite društava za osiguranje
odnosno društva za reosiguranje)

Sredstva uložena u zajmove i depozite sukladno Pravilniku o visini i načinu ulaganja sredstava („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 7/14), na rok duži od roka iz članka 40. ovog Pravilnika, priznat će se kao sredstva za pokriće tehničkih pričuva životnih osiguranja, tehničkih pričuva neživotnih osiguranja i minimalnog jamstvenog fonda do isteka ugovora o zajmu i ugovora o depozitu.

Članak 44.

(Započeti postupci)

Svi započeti postupci izdavanja suglasnosti na prekoračenja ulaganja i ulaganja izvan BiH završit će se sukladno ovom Pravilniku.

Članak 45.

(Prestanak važenja propisa)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje važiti Pravilnik o visini i načinu ulaganja sredstava („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 7/14).

Članak 46.

(Stupanje na snagu propisa)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

PREDSJEDNIK
STRUČNOG SAVJETA

mr.sci. Edita Kalajdžić

Broj: 021-3284-9/17
Sarajevo, 5.12.2017.